

Revisionsrapport

Granskning av leverantörsregister och leverantörs- utbetalningar

Ekerö kommun

Jonas Leander
Jonas Skoglund
Tilda Lindell
Richard Vahul
Sofia Nylund

Mars 2015

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattande bedömning och rekommendationer	2
2.	Inledning	3
2.1.	Bakgrund	3
2.2.	Revisionsfråga och kontrollmål.....	3
2.3.	Revisionsmetod och avgränsningar	4
3.	Resultat av granskningen.....	5
3.1.	Inhämtning av data	5
3.2.	Leverantörsregister	5
3.2.1.	Rutiner för seriositetskontroll av leverantörer	5
3.2.2.	Kontroll mot Skatteverk, Bolagsverk etc. för ett urval av leverantörer.....	5
3.2.3.	Rutiner för förändring av leverantörsregister. Analys av förändringsloggar kopplat till känsliga leverantörsuppgifter som kontonummer.	6
3.2.4.	Analys av eventuella dubletter bland leverantörer.	7
3.2.5.	Förekomst av ogiltiga organisationsnummer.....	8
3.2.5.1.	Leverantörer i transaktionerna som saknas i leverantörsregistret	10
3.3.	Leverantörsfakturor	11
3.3.1.	Analys för att identifiera dubbla utbetalningar	11
3.3.2.	Identifiering av leverantörer med få leverantörsfakturor.....	11
3.3.3.	Identifiering av leverantörer där kommunen har en nettofordran	12
3.4.	Behörighetshantering.....	12
3.4.1.	Det finns en aktuell attestförteckning/attestkort avseende attest av ekonomiska transaktioner som överensstämmer med registrerade attestbehörigheter i ekonomisystemet.	12
3.4.2.	Användarnas behörighetsnivå i ekonomisystemet är ändamålsenlig utifrån ansvar och befogenhet.....	13
3.4.3.	Analys av om attestanter och/eller förtroendevalda har funktionärsroll i registrerade bolag och om inköp skett till kommunen från dessa bolag.....	13

1. Sammanfattande bedömning och rekommendationer

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Ekerö kommun genomfört en granskning avseende rutiner kring leverantörsregister och hantering av inköp och leverantörsfakturor för perioden 1 januari t.o.m. 30 september 2014.

Granskningen syftar till att bedöma om Kommunstyrelsen och nämnderna har en tillräcklig intern kontroll avseende hantering av leverantörer och leverantörsfakturor. Granskningen tar sin utgångspunkt i SKYREVS´ s utkast till vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningen är att den interna kontrollen är tillräcklig men att det inom vissa områden bör vidtas åtgärder i syfte att ytterligare stärka kontrollen. Vi har inom ramen för granskningen inte identifierat några indikatorer på oegentligheter utifrån de dataanalyser och urvalskontroller som genomförts.

Nedan redovisar vi våra väsentligaste rekommendationer utifrån genomförd granskning:

- Utifrån gjorda iakttagelser rekommenderar vi kommunen att dokumentera rutinerna för uppläggning och avslut av leverantörer samt att införa kontroller över förändringar av känsliga leverantörsuppgifter.
- Vi rekommenderar att skriftliga rutiner för hur hantering av seriositetskontroll av leverantörer ska ske utarbetas. Detta inte minst för att göra hanteringen mindre personbunden och säkerställa att den sker på ett strukturerat och systematiskt sätt.
- Vi rekommenderar att möjligheterna att införa någon form av automatisk kontroll i ekonomisystemet undersöks för att säkerställa att korrekt organisationsnummer anges.
- Kommunstyrelsen och nämnderna behöver stärka rutinerna för anmälan och godkännande av bisyssla.

I övrigt hänvisar vi till de iakttagelser som redovisas i rapporten.

2. *Inledning*

2.1. *Bakgrund*

Inköpskostnader utgör en stor del av Ekerö kommuns externa kostnader vilket innebär att väsentligheten är hög. Det finns också risker förknippade med inköp och hantering av leverantörsfakturor. I den centrala hanteringen finns det risker kopplat till registerhållning och hanteringen av leverantörsregistret i övrigt. Då ansvaret för inköp, attest och kontering av leverantörsfakturor är decentraliserat finns en ökad risk för att kontroll av inköp och utbetalningar inte alltid fungerar tillfredsställande. Det kan vara svårt att i alla delar upprätthålla kompetens och enhetlighet i kontrollerna.

Som ett led i den årliga granskningen av Kommunstyrelsen och nämnderna har revisorerna beslutat att granska intern kontroll kopplat till hantering av leverantörsutbetalningar och leverantörsregister.

2.2. *Revisionsfråga och kontrollmål*

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har Kommunstyrelsen och nämnderna en tillräcklig intern kontroll avseende hantering av leverantörer och leverantörsfakturor?

För att svara på revisionsfrågan har följande kontrollmål/granskningsmål utarbetats:

Granskningen genomförs mot följande kontrollmål:

Leverantörsregister

- Rutiner för seriositetskontroll av leverantörer
- Kontroll mot Skatteverket, Bolagsverket etc. för ett urval leverantörer
- Rutiner för förändring av leverantörsregister. Analys av förändringsloggar kopplat till känsliga leverantörsuppgifter som kontonummer.
- Analys av eventuella dubletter bland leverantörer.
- Förekomst av ogiltiga organisationsnummer.

Leverantörsfakturor

- Analys för att identifiera dubbla utbetalningar
- Identifiering av leverantörer med få leverantörsfakturor.
- Identifiering av leverantörer där kommunen har en nettofordran.

Behörighetshantering

- Det finns en aktuell attestförteckning/attestkort avseende attest av ekonomiska transaktioner som överensstämmer med registrerade attestbehörigheter i ekonomisystemet.
- Användarnas behörighetsnivå i ekonomisystemet är ändamålsenlig utifrån ansvar och befogenhet.

- Analys av om attestanter och/eller förtroendevalda har funktionärsroll i registrerade bolag och om inköp sker till kommunen från dessa bolag.

2.3. Revisionsmetod och avgränsningar

Granskningen har skett genom inledande intervjuer med berörda tjänstemän. En registeranalys har genomförts utifrån leverantörregistret. Därefter har genomsökning skett av kommunens riktlinjer och rutiner för hantering av leverantörer och behörigheter i ekonomisystemet. En förteckning över roller och behörigheter har erhållits för varje nämnd/förvaltning. Med utgångspunkt i denna har ett urval av roller/behörigheter stämts av mot underliggande behörighetsblanketter och attestkort. Kontroll har genomförts mot Bolagsverkets register avseende funktionärsroller i företag för attestanter och förtroendevalda.

Granskningen omfattar Kommunstyrelsen och i tillämpliga delar nämnderna.

Granskningsresultatet, per kontrollmål, redovisas i ett sammanhållet avsnitt med vidhängande analys och kommentarer. Vidare finns ett allmänt avsnitt kring organisation och regelverk samt ett avsnitt med sammanfattande bedömning och rekommendationer. Det senare avsnittet återfinns först i revisionsrapporten.

3. Resultat av granskningen

3.1. Inhämtning av data

Analyserna har utförts på filer och material tillhandahållet av kommunen. Följande filer ligger till grund för analysen:

- Leverantörsregister för hela kommunen, per 2014-09-30
- Girotransaktioner för perioden 2014-01-01 – 2014-09-30
- Leverantörsreskontra per 2014-09-30
- Svensk handels varningslista, uttagen per 2015-01-26

3.2. Leverantörsregister

3.2.1. Rutiner för seriositetskontroll av leverantörer

Det finns inga dokumenterade rutiner för seriositetskontroll av leverantörer hos kommunen. Enlig rådande hantering sker ingen regelmässig seriositetskontroll av leverantören så länge fakturan ”ser normal ut”. Istället förlitar sig kommunen på att Inyett¹ reagerar på om leverantören saknar F-skatt eller är ”svartlistad”. I normalfallet uppmärksammas även om leverantören anger F-skatt vid köp av tjänster och om uppgift om F-skatt skulle saknas lämnas fakturan regelmässigt till löneenheten. Som ett komplement till Inyett genomför dessutom en medarbetare manuella kontroller av Svensk handels varningslista några gånger i månaden.

3.2.2. Kontroll mot Skatteverk, Bolagsverk etc. för ett urval av leverantörer

Vi har genomfört en analys för att identifiera om det finns leverantörer i leverantörsregistret som återfinns i Svensk handels varningslista. Listan från Svensk handel laddades ner från deras hemsida 2015-01-26.

Resultat från dataanalys

Organisationsnummer	Leverantörsnummer	Leverantörsnamn	SvH_OrgNr
5565724704	189047-4	Securo Finans & Inkasso AB	5565724704
5569436578	65048	Time Solution Media AB	5569436578
9697187814	231632-1	LKL Newsgroup Kommanditbolag	9697187814

Utifrån genomförd analys kan vi konstatera att det finns tre leverantörer med organisationsnummer som finns med på Svensk handels varningslista, några transaktioner gentemot dessa bolag identifierades dock inte.

Vi har dessutom genomfört en seriositetskontroll för ett urval (15 stycken) av de leverantörer som kommunen köpt varor och tjänster ifrån under granskningsperioden. För dessa leverantörer har vi granskat följande (uppgifterna är tagna från Infotorg/Bolagsverket):

¹ Inyett är ett företag som erbjuder tjänster för säkra utbetalningar och som kommunen använder sig av.

Kontrollmål	Ja	Nej
Är bolaget skatteregistrerat, dvs. finns F-skatt?	15	0
Uppvisar bolaget något skuldsaldo (dvs. finns det några obetalda skatteskulder)?	0	15
Uppvisar bolaget några betalningsanmärkningar?		15*
Uppvisar bolaget några förseningsavgifter/påminnelseavgifter	4**	11

*I två fall har två bolag erhållit betalningsanmärkning som senare avskrivits.

**I ett fall har ett bolag en aktuell betalningspåminnelse, tre av bolagen har historiska betalningsanmärkningar från 2012, 2006 respektive 2011.

Bedömning och rekommendation:

Utifrån genomförd granskning med tillhörande verifiering via seriositetskontroll gör vi den sammantagna bedömningen att kommunen i huvudsak har en tillfredsställande hantering avseende leverantörsregistret, men att hanteringen skulle kunna stärkas. Vi rekommenderar att kommunen tar fram skriftliga rutiner för hur hanteringen av seriositetskontroll av leverantörer ska ske. Detta inte minst för att göra hanteringen mindre personbunden och säkerställa att den sker på ett strukturerat och systematiskt sätt.

3.2.3. *Rutiner för förändring av leverantörsregister. Analys av förändringsloggar kopplat till känsliga leverantörsuppgifter som kontonummer.*

Det är totalt sju personer som har behörighet att lägga upp/ändra uppgifter i leverantörsregistret. Sex av personerna arbetar inom redovisning vid ekonomienheten och den sjunde är systemförvaltare. Motivet till att tilldela sju personer behörighet uppges vara att minska sårbarheten. Enligt uppgift från redovisningsansvarig har ingen av dessa medarbetare någon beslutsattest-behörighet för fakturor utan endast granskningsattest för sina egna fakturor. Redovisningsansvarig är dock själv ersättare för ekonomichefen och den som godkänner upplägg av attestbehörigheter.

Kommunen saknar dokumenterade rutiner för uppläggning och underhåll av leverantörsregistret. Vi har därför genomfört en översiktlig kartläggning av kommunens praktiska hantering.

Vid uppläggning av en ny leverantör krävs ingen tvåhandsprincip och enligt uppgift saknas denna funktion i systemet. De uppgifter som måste läggas in, som systemet kräver, är leverantörens namn och ort/adress. Uppgifter som läggs in utöver dessa är plusgiro/bankgironummer, organisationsnummer, motpart, betalningsvillkor, momsregistreringsnummer och utbetalningsform.

Kommunen tillämpar sedan sommaren 2014 e-faktura och abonnemangsfakturor i större utsträckning (enligt uppgift numera krav i upphandlingar) och kommunen använder även "Inexchange" där leverantörerna kan logga in och skapa sina

fakturor till kommunen. De fakturor som kommer på papper scannas in och ankomstregistreras manuellt och för nya leverantör sker uppläggning enligt ovanstående hantering.

Alla utbetalningar signeras av två i förening dvs. att en medarbetare lägger upp betalningen i Nordea "Corporate Finance", skriver in uppgifterna och signerar. Underlagen lämnas sedan till nästa person som ska granska underlagen och signera utbetalningen.

Kommunen genomför inte några regelbundna analyser av känsliga leverantörsuppgifter. Det går att söka på de behörigas initialer i leverantörsregistret (för de som har behörighet att ändra uppgifterna) och då finns möjlighet att se vilka ändringar den personen har gjort av uppgifter. Dock saknas vetskap om systemet tillåter att en lista över genomförda förändringar (logglista) kan tas ut. Oavsett så detta sker inte denna kontroll regelmässigt i dagsläget.

När det gäller spärrande av leverantörer så kan leverantörer passivsättas i systemet och de kan även återaktiveras. De personer som har behörighet att genomföra detta är de sex personer inklusive systemförvaltaren som har behörighet till leverantörsregistret. I somras ändrades statusen till passiv för alla leverantörer i registret som kommunen inte handlat av de senaste två åren. Orsak till att leverantör åsätts status passiv kan anges, men det är inte praxis. Om en leverantör ändrar uppgifter varierar det huruvida de gamla uppgifterna passiviseras och en ny leverantör läggs upp, eller om uppgifterna bara ändras. Det finns även ett fält för betalspärr i systemet, men det används inte i dagsläget.

Bedömningar och rekommendationer:

Utifrån genomförd granskning gör vi bedömningen att kommunen har rutiner för hantering av leverantörsregistret, men att dessa inte är dokumenterade och formaliserade. Vi gör bedömningen att det är ett rimligt antal medarbetare som har behörighet till leverantörsregistret. Kommunen genomför inga strukturerade kontroller av känsliga leverantörsuppgifter eller kontroll av förändringsloggar och det finns heller ingen tvåhandsprincip i uppläggningsen av nya leverantörer.

Utifrån gjorda iakttagelser rekommenderar vi kommunen att dokumentera rutinerna för uppläggning och avslut av leverantörer samt att införa kontroller över förändringar av känsliga leverantörsuppgifter.

3.2.4. Analys av eventuella dubletter bland leverantörer.

Analysen syftar till att identifiera förekomsten av dubbelregistreringar av leverantörer i leverantörsregistret. Dubbelregistrerade leverantörer är primärt en ordningsfråga för kommunen och kan försvåra uppföljning av inköp och också leda till felaktiga utbetalningar. Det kan också få till följd att kontroll av fakturadubletter i leverantörsfakturasystemet inte fungerar som avsett.

I analysen över PG och BG exkluderades nummer 0000018 samt blanka nummer då dessa gav felaktiga träffar. Sökningar har gjorts för följande premisser:

1. Leverantörsnummer
2. Leverantörsnummer och leverantörsnamn
3. Organisationsnummer

4. Organisationsnummer och Leverantörsnummer
5. Organisationsnummer och PG/BG – nummer

Resultat från analys

Analyserna enligt ovan gav följande utslag på eventuella dubletter:

Premiss	Träffar
nr. 1	0 st.
nr. 2	0 st.
nr. 3	289 st.
nr. 4	0 st.
nr. 5	0 st.

De identiska organisationsnumren som identifierades i analys 3 kunde som synes skiljas åt via leverantörnummer i analys 4.

Bedömning

Vi bedömer att det inte föreligger någon risk för dubbelregistrering av leverantör utifrån genomförda kontroller.

3.2.5. *Förekomst av ogiltiga organisationsnummer.*

En sökning har gjorts efter organisationsnummer med avvikande kontrollsiffra. Sökningen har utförts på alla leverantörsfakturer i fakturatransaktionerna samt leverantörsregistret.

Resultat från dataanalys

Efter genomförd analys av leverantörsregistret har 35 poster med avvikande kontrollsiffra påträffats, se tabell nedan.

Organisationsnummer	Leverantörsnamn	Leverantörsnummer
5565795943	Säkerhetsspecialiste	60665
5567833831	Beleza Finance & Mar	63645
832799048561691	Sara Nilelsen	65069
82799147110945	Agnes Jacobsson	65071
5565024263	AB Väskan	65154
9202245641	Inga Kempe	65247
4401100185	Nils Reuterskiöld	65250
5568155426	Bluebeam AB	65772
0856052057	Ladulås Hus	66113
490804021	Leg. Psykolog Jan G.	136883-6
8024018102	GISS Stockholms län	1387969-7
5409077556	Festitalia, M B Pica	1546923-2
5562032841	Sanoma Utbildning	166-9720
5801264555	Tengnäs Läromedel	210-9338
014909220396	SONTEC	231-5414
5562238372	Svenska Medalj AB	316-9380

2200015110	Regionförbundet Upps	353516-8
5566114557	Fortbildarna AB	4132004-5
5568959234	Vega Sverige AB	4143200-6
208000020	One.com	4155304-1
5567768249	Apoteket Hjärtat Ret	4168602-3
5567989850	Open 24 AB	485-7488
5201019776	Sonia-Maria Cederstr	5201019776
5566954717	Importfabriken Scand	5323-0538
7696204381	Naturföretaget	548099-1
9698724438	Grekiska Kolgrillsbu	5566-2969
560196387	Fastighetsägarna Sve	562-9662
9697164039	Palermo Pizzeria	5891-9556
8024007981	Föreningen FANZINGO	5916-6595
8020095766	Stiftelsen Barnens D	5936-7706
2012006297	Trafikverket	604-7377
5568155426	Bluebeam AB	663-4893
8020082554	IF Friskis & Svettis	675-0202
5568072367	ENS Ett Narkotikafri	826-8450
2220003150	Sveriges Kommuner oc	868901-0

Verifiering

Utifrån genomförd analys kan vi konstatera att det finns 35 leverantörer med ogiltiga organisationsnummer. Sex av dessa har erhållit betalning under granskningsperioden totalt uppgående 750 tkr. För dessa sex och ytterligare tio leverantörer har vi inhämtat kommunens förklaring till varför det finns leverantörer upplagda i leverantörsregistret som saknar korrekta organisationsnummer och har bl.a. erhållit följande förklaringar.

Det är en manuell registrering som sker i leverantörsreskontran och det finns inte några spärrar i systemet som varnar vid registrering av ofullständiga organisationsnummer. En anledning är att kommunen måste kunna lämna detta fält blankt vid utbetalning till privatpersoner och utbetalning av bidrag. Därmed kan det bl.a. på grund av den mänskliga faktorn ske felregistreringar. Det kan även bero på att leverantören angett ett felaktigt organisationsnummer på sin faktura eller att leverantörerna har bytt organisationsnummer utan att informera kommunen.

När kommunen lägger upp en ny leverantör utgår de alltid i första hand utifrån uppgifterna som leverantören har lämnat på fakturan och om det är så att det inte finns något organisationsnummer angivet på fakturan försöker man i möjligaste mån att leta reda på detta via t.ex. Bankgirocentralens hemsida, Inyett, www.allabolag.se m.m. Om de ändå inte hittar något organisationsnummer lämnas fältet för organisationsnummer blankt och detta gäller även vid utbetalningar av t.ex. bidrag och stipendier till privatpersoner. Kommunen saknar rutin för att gå in och ändra uppgifter på befintliga leverantörer såvida inte leverantören meddelar kommunen att de har bytt namn, organisationsnummer, plus- eller bankgiro m.m.

Kommunen korrigerat leverantörsuppgifterna som en följd av granskningen.

Bedömning och rekommendation

En övergripande iakttagelse utifrån analyserna är att erhållen data varierar i kvalitet från transaktion till transaktion. Nyckelfält innehåller inte alltid fullständig information (organisationsnummer saknas etc.) vilket försvarar uppföljning och kontroll. I vår analys har vi noterat 35 leverantörer som saknade korrekt organisationsnummer för 16 av dessa har vi begärt in kommunens förklaring. Vår bedömning är att kommunens förklaringar är rimliga och rättning har även skett som ett led av granskningen.

Vi rekommenderar att kommunen undersöker möjligheterna att införa någon form av automatisk kontroll i ekonomisystemet för att säkerställa att korrekt organisationsnummer anges.

3.2.5.1. Leverantörer i transaktionerna som saknas i leverantörsregistret

Analys har gjorts för att identifiera om det finns leverantörer bland fakturatransaktionerna som ej återfinns i kommunens leverantörsregister.

Resultat från dataanalys

Analysen identifierade 144 leverantörer (räknat på organisationsnummer) bland fakturatransaktionerna som ej återfinns i leverantörsregistret. Nedan visas de sex med ett totalt transaktionsbelopp över 1 mnkr.

Organisationsnummer	Leverantörsnamn	Antal	Belopp
5563299642	STYRHYTEN AB	1	9 420 220
5568061468	Kids2Home Årsta AB	1	8 205 899
5560362138	VATTENFALL AB VÄRME	1	1 802 769
5562106855	STOCKHOLM VATTEN AB	1	1 784 694
5564596715	STADSHYPOTEK AB	1	1 733 208
5569562936	EKERÖVATTEN AB	2	1 200 223
Totalt			24 147 013

Verifiering och bedömning

För de sex leverantörer som återfinns i tabellen har vi inhämtat kommunens förklaring till varför dessa inte finns upplagda i leverantörsregistret. Förklaringen är främst att kommunen tidigare haft tre separata leverantörsreskontror och leverantörsregister (en för kommunen och en för VA respektive Renhållning). Sedan maj 2014 har VA bolagiserats och Renhållnings bokföring sköts som ett eget balansföretag. I vår analys har vi endast erhållit kommunens leverantörsregister vilket förklarar de diskrepanser som noterats ovan. Samtliga av ovanstående leverantörer finns med i leverantörsregistren från VA och Renhållning. Vi gör bedömningen att kommunen inkommit med rimliga förklaringar och bedömer således inte att ytterligare verifiering är motiverad.

3.3. Leverantörsfakturor

3.3.1. Analys för att identifiera dubbla utbetalningar

Analys har gjorts för att identifiera eventuella dubbla utbetalningar, både fakturatransaktionerna och leverantörsreskontran har kontrollerats. För att identifiera identiska transaktioner har följande nycklar använts:

1. På transfil: GiroNr, LevNamn, OrgNr
2. På reskontra: FaktNr, Belopp, LevNr

Resultat från dataanalys och bedömning

Analysen identifierade inga dubbla utbetalningar där fakturanummer, belopp, leverantörsnummer och verifikationsnummer är detsamma vilket indikerar att inga dubbla utbetalningar skett.

3.3.2. Identifiering av leverantörer med få leverantörsfakturor

Analysen utfördes i syfte att extrahera leverantörer med fem eller färre transaktioner under granskningsperioden. För analysen användes filen för fakturatransaktioner vilket medför att leverantörer utan fakturor alls ej kommer med i analysen.

Resultat från dataanalys

Analysen gav träffar på 1183 olika organisationsnummer i transaktionsfilen vilket innebar omkring 1000 transaktioner. Analysen identifierade 759 olika leverantörer med färre än 5 enskilda utbetalningar under perioden. Totalt uppgår dessa utbetalningar till 30,4 mnkr. Av dessa hade 759 organisationsnummer endast en enskild utbetalning under perioden. Totalt uppgår dessa utbetalningar till 13,0 mnkr.

Nedan visas de organisationsnummer med få fakturor som totalt överstiger ett belopp om 500 000 SEK under perioden.

Organisationsnummer	Levnr	Leverantörsnamn	Belopp	Antal_fakturor
5567260244	5860-1865	Floatch Sweden AB	1 058 974	3
5164060641	293-9551	Stockholmsregionens	963 399	2
2220003150	868901-0	Sveriges Kommuner oc	795 938	3
8152009398	60931	Moderata Samlingspar	775 625	1
5560452103	197166-2	JM AB Stockholm Syd	578 188	1
5566388293	5591-0384	Hyrskolor i Vårgårda	573 957	2
Totalt			4 746 081	12

Verifiering och bedömning

Som ett led i granskningen har vi inhämtat den centrala ekonomifunktionens kommentarer på ovanstående transaktioner för att bedöma huruvida utbetalningarna är rimliga och korrekta. Vi har erhållit följande förklaringar.

När det gäller Sveriges Kommuner och Landsting avser fakturan medlemsavgift i SKL:s arbetsgivarorganisation. Utbetalningen till Stockholmsregionens försäkrings AB avser premier till kommunens avtalade försäkringsbolag. Moderata samlingspartiet har erhållit utbetalning av partistöd. När det gäller Floattech anlitas detta företag för pågående projekt bl.a. avseende arbete med kommunens bryggor. Utbetalning till Vårgårda hyrskolor avser kvartalhyror. Fakturan till JM AB är makulerad under 2014 och är ej betald pga. att kommunen har bestridit fakturan. Vi gör bedömningen att kommunen inkommit med rimliga förklaringar och bedömer således inte att ytterligare verifiering är motiverad.

3.3.3. *Identifiering av leverantörer där kommunen har en nettofordran*

Analysen genomfördes i syfte att kartlägga vilka leverantörer som kommunen har en fordran på, det vill säga har betalat mer än vad som hittills levererats. För att få en överblick över materialet har en analys på totalnivå genomförts:

Fakturatyp	Antal	Procent
Kreditfaktura	484	1,7 %
Fakturor	27 365	98,3%
Summa	27 849	100 %

Dessutom har följande analys genomförts:

1. Fördelning av kredit vs vanliga fakturor
2. Antal företag som har fakturor resp. kreditfakturor på sig.
3. Netto av Faktura vs Kreditfaktura per bolag

Resultat från dataanalys

Analysen har identifiera tre leverantörer där kommunen har nettofordran. Totalt uppgår dessa till 138 tkr.

Bedömning

Utifrån genomförd analys är vår bedömning att kommunen har en låg andel kreditfakturor. Den totala nettofordran för de tre identifierade leverantörerna uppgår till mindre belopp och ytterligare granskning bedöms ej motiverad bl.a. mot bakgrund av att analysen för dubbla utbetalningar inte gav något utslag.

3.4. *Behörighetshantering*

3.4.1. *Det finns en aktuell attestförteckning/attestkort avseende attest av ekonomiska transaktioner som överensstämmer med registrerade attestbehörigheter i ekonomisystemet.*

Det finns en pärm för godkännande av beslutsattestanter. Ordinarie och ersättande attestant anges på samma blankett. Huruvida godkännandet avser en nuvarande/ny attestant eller avslutande av beslutsattestant framgår inte tydligt. Alla beslut om beslutsattestanter är fattade tillsvidare. Attestbehörigheten anges på olika sätt, ibland som ett intervall och ibland som enskilda ansvar.

Blanketten fylls i hög utsträckning inte i på avsett sätt, pga. att många skriver ut blanketten och skriver in uppgifterna för hand istället för att spara ner blanketten och skriva in uppgifterna via datorn. Om blanketten sparas ner blir det exempelvis möjligt att ange om den avser godkännande av ny attestant eller avslut av beslutsattestant samt minskar risken för tveksamheter kring vilka ansvar som avses.

Verifiering

Vi har tagit del av en fil från ekonomisystemet som omfattar samtliga leverantörsfakturer under granskningsperioden med uppgift om vem som har beslutsattesterat respektive faktura. Utifrån denna fil har vi stickprovsmässigt (10 stycken) kontrollerat uppgifterna i filen mot underliggande attestkort/förteckning i pärm. Vi noterade inga avvikelser.

Vidare har vi även stickprovsvis (10 stycken) kontrollerat uppgifter från pärmen emot uppgifterna i filen. Vi noterade inga avvikelser.

Bedömning och rekommendation

Utifrån vår genomgång med kommunen avseende hanteringen av attester samt genomförd verifiering gör vi den sammantagna bedömningen att det i allt väsentligt finns aktuella attestkort/förteckning som överensstämmer med registrerade uppgifter i ekonomisystemet. För att ytterligare stärka den interna kontrollen rekommenderar vi att kommunen tillser att de rutiner som finns för attestkort/blanketter efterlevs och att anteckning/justering av attestkort inte sker för hand.

3.4.2. Användarnas behörighetsnivå i ekonomisystemet är ändamålsenlig utifrån ansvar och befogenhet.

Vi har gjort en översiktlig analys över antal beslutsattestanter i ekonomisystemet (utifrån ovan nämnda fil) och kan konstatera att kommunen sammantaget har 118 beslutsattestanter registrerade vilket bedöms som rimligt utifrån kommunens organisation och antal medarbetare (drygt 1 400 stycken²). Vi har i vår översiktliga granskning och genomgång med kommunen inte noterat något som indikerar att användarnas behörighetsnivå i ekonomisystemet inte skulle vara ändamålsenlig utifrån ansvar och befogenhet (se även avsnitt 3.2.3).

3.4.3. Analys av om attestanter och/eller förtroendevalda har funktionärsroll i registrerade bolag och om inköp skett till kommunen från dessa bolag.

Samtliga förtroendevalda och beslutattestanter har kontrollerats mot bolagsverket. För de bolag där vi identifierat engagemang från förtroendevald eller beslutsattestant har en kontroll genomförts mot kommunens samtliga leverantörsutbetalningar under granskningsperioden. Kontrollen visar att det finns förtroendevalda eller beslutsattestanter som har engagemang i totalt 16 bolag där kommunen gjort inköp under granskningsperioden. För samtliga av dessa inköp har vi kontrollerat vem som gjort beställningen, vad som köpts samt vem som har sakgranskat och beslutsattesterat fakturorna.

Iakttagelser:

I vår granskning har vi noterat följande:

² Källa Ekerö kommuns delårsrapport 2014 s.22

- Beslutsattestant 1, samtidigt VD och styrelseledamot i bolag A, har både genomfört beställning och beslutsattesterat ett inköp från bolag A. Beloppet uppgår till ca: 35 tkr
- Beslutsattestant 2, revisor i bolag B, har beslutsattesterat en faktura från bolag B. Beloppet uppgår till ca: 81 tkr

I båda dessa fall har vi kommunicerat våra iakttagelser till kommunens ekonomiavdelning för utredning.

När det gäller beslutsattestant nummer två har kommunen inkommit med följande förklaring. Fakturan avser medlemsavgift i en intresseförening som är kopplad till byggområdet och där kommunen betalar avgift för flertalet medarbetare inom tekniska förvaltningen. Beslutsattestanten har i detta fall, tillsammans med övriga medarbetares medlemsavgifter, även beslutattesterat sin egen medlemsavgift.

För samtliga inköp från de 14 övriga bolagen har vi inte gjort några iakttagelser som indikerar att beställning eller attest skett av förtroendevald eller beslutsattestant som har engagemang i aktuell leverantör. Vi har även kommunicerat dessa iakttagelser till ekonomienheten.

Bedömning:

Kommunstyrelsen och nämnderna behöver stärka rutinerna för anmälan och godkännande av bisyssla. När det gäller ekonomiavdelningens svar avseende beslutsattestant nummer två gör vi bedömningen att det är olämpligt att verderbörande beslutsattesterar sin egen medlemsavgift. Med anledning av iakttagelsen har ekonomiavdelningen informerat tekniska förvaltningen om att attestrutinen avseende medlemsavgifterna ska ändras.

2015-03-11

Richard Vahul

Projektledare

Anders Hägg

Uppdragsledare

